

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
OPĆINSKI SUD U ...
BROJ: 17 0 P 011557 09 P
Bihać, 21.06.2013. godine

Općinski sud u ... sudija N.J, postupajući u pravnoj stvari tužiteljice P.R., s privremenim boravkom u USA, zastupana po punomoćnici **PRNJAVORAC Almi, advokatu** iz Tuzle, protiv tuženog S. dr.sci. A., vlasnik **Stomatološke ordinacije ...** iz ..., Ul. ... br. ..., zastupan po punomoćnicima S.H i H.E advokatima iz ..., radi **naknade štete**, vsp. 16.250,00 KM, nakon glavne rasprave kojoj su prisustvovali punomoćnica tužiteljice i punomoćnik tužitelja H.S., zaključene dana 20.05.2013. god., donio je dana 21.06.2013. godine sljedeću

P R E S U D U

Obavezuje se tuženi da tužiteljici na ime naknade štete isplati iznos od **8.120,00 KM** sa zakonskom zateznom kamatom počev od **09.09.2009.god.** kao dana podnošenja tužbe pa do isplate, kao i da naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.345,28 KM, u roku od 30 dana.

Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice preko dosuđenog u iznosu od 8.130,00 KM sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Tužiteljica je podnijela ovom sudu tužbu dana 09.09.2009.god., radi naknade štete, a iz razloga što je sa tuženim dana 03.08.2006.god. u sjedištu njegove ordinacije ugovorila izradu implantata. Tuženi je prvo izvršio pregled tužiteljice i saopštio joj da će joj postaviti 5 implantata na gornju i četiri implantata na donju vilicu, da je cijena jednog implantata 1.000,00 KM, da će na svaki implantat postaviti čep čija je cijena pojedinačno po 100,00 KM, te da će kao završnicu postaviti krune na svaki implantat koje će koštati po 250,00 KM (devet implantata x 1.000,00 KM x 100,00 KM x 250,00 KM). Zatim je tuženi tužiteljici saopštio da joj je taj broj implantata dovoljan te da će između njih da joj uradi zube, da će svaki zub da je košta po 250,00 KM i navlake na zube po svakom zubu, a ukupno ih je uradio sedam po 250,00 KM. Tada joj je tuženi uzeo mjere , izvadio joj sedam zuba , napravio privremene proteze koje joj je rekao da će nositi jednu godinu , pa je tužiteljica nosila te privremene proteze godinu dana.Tužiteljica je sljedeće godine došla ponovo kod tuženog,, obzirom da boravi u USA , da joj postavi krune koje joj je postavio na gornju i donju vilicu i rekao joj je da iduće 2008.god. dođe na kontrolu, ali tužiteljica nije došla jer je imala svoje obaveze u USA. Negdje u oktobru 2008.god. tužiteljici se polomila vaza između krune i implantata kada je telefonom nazvala tuženog i on joj je rekao da to mora pregledati, da bi joj se i ostali implantati nakon mjesec dana počeli micati i žuljati joj vilice. Tuženi je tužiteljici prilikom prvog

pregleda 03.08.2006.god. rekao da ima u vilicama dovoljno kosti za postavljanje implantata osim na krajevima donje i gornje vilice ali da tu i nisu neophodni implantati, a poslije se ispostavilo da nije bilo dovoljno kosti jer kada je tužiteljica ponovo došla kod tuženika početkom jula 2009.god. nakon što ju je pregledao rekao joj je da su dva implantata na donjoj lijevoj vilici napravila kanale jer nije bilo dovoljno kosti, gornja vilica se pomjerala od desnog očnjaka na lijevo pa je tuženi skinuo očnjak implantat koji je pukao prilikom skidanja i rekao tužiteljici da ide kući kako bi se desni odmorile. Tužiteljica mu je ponovo došla 15.07.2009.god. kada je tuženi pokušao da joj skine vezu između implantata i krune u čemu nije uspio jer je to s medicinske tačke gledišta i nemoguće, te predložio tužiteljici da joj napravi na donju lijevu vilicu protezu kako bi mogla jesti, nudio joj pravljenje proteze i na gornjoj vilici ali tužiteljica nije pristala. Pravni osnov tužbenog zahtjeva je čl. 185. ZOO da je obavezna uspostava ranijeg stanja ukoliko je moguća a ukoliko nije da se određuje odgovarajuća naknada u novcu, ili ukoliko uspostava ranijeg stanja nikako nije moguća određuje se naknada u novcu. Tužiteljica je shvatila da ima štetu na taj način kada je 15.07.2009. god. došla kod tuženog u ordinaciju a tuženi je predložio da sanira stanje koje je prouzrokovano postavljanjem implantata i krunica zuba da "skine vezu između implantata i krune i da napravi na donjoj vilici protezu kako bi mogla jesti kao i na gornjoj vilici". Na pitanje tužiteljice kako na taj način da se sanira problem tuženi je odgovorio "to je zamjena dva implantata i to je to". Tužiteljica je pokušala da razgovara nakon toga 23.07.2009. god., u to vrijeme je tuženi povadio sve implantante i naručio da ponovo dođe 27.07.2009. god.; tada je tužiteljica odlučila da neće da joj se poduzumu nikakvi zahvati kod tuženog i tražila je da joj se vrati makar polovina novca što tuženi nije prihvatio ali nakon izvjesnog vremena njenog čekanja pred ordinacijom ponudio joj je u koverti 2.250,00 KM, tužiteljica se nije složila, tražila je povrat makar polovine plaćenog novca na što je tuženi ponudio još 1.500,00 KM a poslije povećao je ponudu na iznos od 2.000,00 ali se nisu uspjeli dogovoriti; a tuženi je uradio za tužiteljicu u vremenskom period od postignutog dogovora 03.08.2006. god.: 9 implantata- 5 na gornjoj i 4 na donjoj vilici po 1.000,00 KM; na svaki implantat je postavljen čep u cijeni po 100,00 KM po implantantu; postavljanje krune na svaki implantat po 250,00 KM, zatim je odredio da se urade 7 zuba po 250,00 KM, tako što je izvadio prethodne zube i stavio privremene proteze, koja je proteza nošena godinu dana. Naknadu štete tužiteljica traži za sve izvršene uplate koje su izvršene: 03.08.2006. god na iznos od 500,00 KM, 15.08.2006. god na iznos od 500,00 KM; 30. 08.2006. god na iznos od 4.000,00 KM, 08.09.2006. god na iznos od 5.000,00 KM, 24.08.2007. god na iznos od 3.000,00 KM, 31.08.2007. god. na iznos od 3.750,00 KM, 07.09.2007. god na iznos od 1.750,00 KM.

Tužiteljica je predložila dokaze:

- račun 1., račun 2., račun 3., račun 4., račun 5., račun 6. i račun 7.,
- ponuđeni plan zdravstvenog tretmana 22.01.2009. R. E. Čikago, USA
- račun 15.08.2006. iz Apoteke Z. kada je tužiteljica podigla recept koji je prepisao tuženi
- saslušanje tužiteljice i tuženog kao parničnih stranaka
- saslušanje svjedoka: 1. V.S., 2. D.N., 3. D.A na okolnosti postignutih dogovora a vezano za preglede i rad koje je tužiteljica vršila kod tuženog s obzirom da su je imenovani svjedoci

prevozili iz Odžaka do ordinacije tuženog, a iz izjave tuženog je vidljivo da postoji kontradiktornost u izjavama vezano za dogovore oko termina i vršenja usluga kod tuženog.

-vještačenje putem vještaka S.P. šef katedre za oralnu kirurgiju Stomatološki fakultet u Sarajevu na taj način što će se izvršiti medicinski pregled tužiteljice kao i implantanti i krunice koje će tužiteljica predati pred postupajućem sucem vještaku koji će vršiti vještačenje – s obzirom da posjeduje implantante i krunice.

Tuženi je u pismenom odgovoru na tužbu podneskom po punomoćnicima 12.10.2010.god. i tokom postupka u cijelosti osporio činjenične i pravne navode iz tužbe, kao i postavljeni tužbeni zahtjev. Tačna je činjenica da je tužiteljica bila pacijent kod tuženog i da joj je tuženi pružio usluge liječenja u svojoj stomatološkoj ordinaciji ali u skladu sa pravilima struke i uz obostrano postignuti dogovor sa tužiteljicom. Rad sa tužiteljicom kao pacijentom i problemi koji su nastali nisu rezultat nemarnog i nestručnog rada tuženog već posljedica nemarnog odnosa tužiteljice u pogledu preuzimanja svih potrebnih radnji kako je to od nje zahtijevao tuženi. Naime, tužiteljica nije dolazila na preglede koji su nužni za ovakvu vrstu liječenja, vjerovatno iz razloga što živi u SAD Čikago. Tuženi joj je više puta kazao da mora doći na kontrolu što ona nije učinila. Tuženoj je predložio da se u takvoj situaciji obrati stomatolozima u Čikagu koji bi eventualne probleme riješili, da se tužiteljica javila kao pacijentica na 1. kontrolu za 30 dana kako je to dogovoreno bilo bi izbjegnuto vršenje korekcije na mostovima. Obzirom da se nije pojavila na kontroli propustila je da to učini i u Čikagu mjestu gdje živi iz tuženom potpuno nepoznatih razloga. I pored činjenice da tuženi drži da nije kriv ni za kakvu štetu koja se navodi u tužbi od strane tužiteljice u više navrata je tužiteljici besplatno vršio usluge popravka i saniranja stanja uzrokovanih razlozima na koje tuženi nije mogao uticati. Tužiteljica se trebala pojaviti za zakazanoj kontroli 23.07.2009. god. u 13 sati ali to nije učinila već je uputila zahtjev da joj se vrati pola novca koje je dala za usluge liječenja i ugradnje implantata. Tuženi je obavijestio tužiteljicu da ne može pristati na njene zahtjeve iz razloga što nije kriv za probleme tužiteljice. Pored toga tuženi je imao troškove rada, materijala, laboratorijskih usluga. Tačna je činjenica da je tuženi vratio tužiteljici 2.550,00 KM isključivo iz razloga što ju je cijenio kao ozbiljnog klijenta želeći ostati s njom u poslovnim odnosima. Tuženi ima informaciju da je tužiteljica postupila na ovakav način na nagovor svoje kćerke koja živi po saznanju tuženog u Londonu i što je saznala za činjenicu da su ljekari stomatolazi osigurani preko strukovne komore na 50.000,00 KM kod Triglav BH osiguranja pa je to vjerovatno bio motiv za podnošenje ove tužbe. Zbog toga, tuženi predlaže da sud odbije tužiteljicu sa njenim zahtjevom u cijelosti i predlaže da se na ročištu za glavnu raspravu izvede dokaz saslušanje parničnih stranaka.

Ocjenom izvedenih dokaza, kako svakog posebno tako i svih dokaza zajedno, utvrđeno je sljedeće činjenično stanje:

Među strankama je nesporno da je tužiteljica bila pacijent kod tuženog i da joj je tuženi pružio usluge liječenja u svojoj stomatološkoj ordinaciji, za koje usluge je tužiteljica tuženom platila iznos od 18.500,00 KM.

Među strankama je nesporno da je došlo do problema sa pucanjem i micanjem implantata, pa je izvršeno vađenje i zamjena protezom kod tuženog.

Među strankama je nesporno da je tuženi vratio tužiteljici 2.550,00 KM, te da je u više navrata tužiteljici besplatno vršio usluge popravka i saniranja stanja .

Među strankama je sporan razlog koji je uzrokovao probleme kod tužiteljice, jer tužiteljica tvrdi da je do problema došlo zbog nestručnog rada tuženog, a tuženi tvrdi da je do problema došlo zbog nemarnog odnosa tužiteljice u pogledu preuzimanja svih potrebnih radnji kako je to od nje zahtijevao tuženi, jer tužiteljica nije dolazila na kontrolne preglede koji su nužni za ovakvu vrstu liječenja.

Iz Nalaza i mišljenja vještaka P. prof.dr.sci. S, specijalista oralne hirurgije od 07.07.2012.god. sud je utvrdio sljedeće činjenice:-da je vještak imao na uvidu oskudan broj rentgen snimaka loše kvalitete na osnovu kojih bi se moglo iznositi preciznije mišljenje o periimplantantnoj regiji kosti postavljenih implantata, da niti na jednom od ovih snimaka nema kako je izgledao definitivni protetski rad na postavljenim implantatima u gornjoj vilici, a klinički pregled obavljen 11.06.2012.god. omogućio mu je uvid samo u sadašnje stanje kosti i mekih tkiva gornje i donje vilice. Evidentno je da je u toku protetsko - implantne rehabilitacije pacijentice došlo do gubitka 6 dentalnih implantata, što prevazilazi standardni prosjek neuspjeha u dentalnoj implantologiji. Razlozi za neuspjeh mogu biti različiti (vrsta protetske nadoknade, održavanje higijene na dentalnim implantatima, redovne kontrole – preporučene svakih 6 mjeseci na kojim bi se na vrijeme identificirali problemi koji su najčešće rješivi i koji sprečavaju daljnji gubitak implantata i protetske nadoknade). O dizajnu protetske nadoknade i nivou stručnosti na koji je ona urađena, vještak nije mogao objektivno suditi, jer nema na raspolaganju čak niti jedan snimak koji bi mu olakšao procjenu kvalitete protetske nadoknade. O nivou oralne higijene pacijentice vještak ne može suditi, jer nije bio u poziciji napraviti intraoralni pregled s implanto-protetskom nadoknadom u ustima. Krajnji zaključak vještaka je da mu nedovoljan broj rentgen snimaka loše kvalitete ne dopušta da precizno sudi o tome da li je zbog nestručnog rada tuženog došlo do neuspjeha u operaciji postavljanja implantata kod tužiteljice čime bi tuženi prouzročio štetu tužiteljici koja se ogleda u plaćanju usluga tuženom.

Na ročištu za glavnu raspravu, na pitanja punomoćnice tužiteljice vještak je dao odgovore kako slijedi:

-vještak je utvrdio iz fotokopije implantološkog kartona ordinacije dr. S. od 30.08.2006. god. da su upisani deskriptivni parametri u kojima između ostalog pod rubrikom stanje gingive piše bez mjesta u kosti i implantata, zaključuje da je napisano u rubrici gdje ne pripada, deskriptivna rečenica bez mjesta, kada je u pitanju vođenje i čuvanje stomatološke dokumentacije regulisano je čl. 42 Zakona o stomatološkoj djelatnosti F BiH, gdje stoji da je dužan voditi uredno dokumentaciju,

-vještak je napravio klinički pregled tužiteljice, implantati su urađena od titanijuma a radi se o metal keramičkom mostu, metal unutar mosta je od metala od kojeg se rade mostovi a to nije titanijum, pretpostavlja da se radi o implant sistemu, moglo bi se uraditi vještačenje metalostrugarsko, iza toga stoji fabrika koja na to može odgovoriti, porijeklo i proizvođača nije moguće odrediti,

-ukupan uspjeh u dentalnoj implantologiji je između 94 i 98% koji variraju od klinike do klinike, a prosječan vijek trajanja implantata se smatra uspjehom između 5 i 10 godina

-u prilogu sudske dokumentacije dostavljena su 3 rentgen snimka – printana verzija vještaku koja nije bila dovoljno kvalitetna da sudi o bilo čemu, a za vještaka 3 snimka neće biti dovoljna za definitivne zaključke, a original rentgena bi mu nešto malo pomogao s obzirom da ima nedovoljan broj rentgen snimaka da bilo koji vještak konkretno odgovori na pitanje zašto je došlo do neuspjeha u implantologiji. - evidentan je nesporno neuspjeh implantologije kada su u pitanju implantanti u gornjoj vilici i u donjoj vilici s lijeve strane. U donjoj vilici s desne strane je evidentan uspjeh, jer na osnovu snimka vještak je mogao pročitati o čemu se radi.

- na pitanje punomoćnice tužiteljice za ono što je uredno urađeno i što se nalazi u ustima tužiteljice koja bi to bila vrijednost u cijenama i kolika bi bila vrijednost ovog što je izvađeno i što tužiteljica pokazuje kao dokaz, vještak je odgovorio da su uspješno u ustima tužiteljice urađena 2 implantata i 3 metal keramičke krunice na tim implantatima koje ona koristi, a što se tiče gornje vilice ni jedan implantat nije uspješan jer se više ne nalazi u vilici. Kada su u pitanju cijene vještak tvrdi da se u Federaciji BiH cijene ugradnje implantata kreću od cca 400 do 800 Eura po implantantu. Cijena suprastrukture (abutment) koji se na razne načine fiksira za implantant je cca je od 50 do 100 Eura, te cijena 1 člana metal keramičke krunice je cca od 60 do 150 Eura.

-obaveza čuvanja rentgenskih snimaka i kartona jedne privatne ordinacije nije regulisana pravilnikom kod nas ali primjer iz Hrvatske je 5-10 godina od završetka liječenja

-dana 11.06.2012. kada je vještak pregledao gđu R. u gornjoj vilici ne postoji niti jedan implantat tako da ga je bilo nemoguće pregledati u usnoj šupljini

-vještak je objasnio da je period od 4 do 6 mjeseci osointegracije – srastanje implantata, ako kritični period prođe dobro, a kod tužiteljice je očito prošao dobro, tada nakon što se postavi protetska nadoknada 3 ključna razloga za gubitak detalnih implantata po incidenciji su : 1. najčešći razlog je loše dizajnirana protetska nadoknada, 2. razlog je loše održavanje oralne higijane 3. nedostatak kontrola dentalnih implantata - redovitim kontrolama , većina problema koji se dešavaju sa protetikom i implantatima ako se kontroliše na vrijeme, može se sanirati.

-pregled protetske nadoknade van usta pacijenta je aposlutno nemoguć budući da se ne mogu provjeriti sile zagriža koje obično imaju najveći uticaj na dobar dizajn protetskog rada, i da je vještak imao rentgen snimak sa protetskom nadoknadom ne bi mogao samo na osnovu rentgen snimka suditi o kvaliteti jer je potreban pregled, u prilog tome može da pročita rentgen snimak u donjoj vilici sa desne strane gdje postoje svi uslovi da je protetski rad zadovoljavajući ali bez kliničkog pregleda i ovog mosta koji sad vidi, a koji je uspio vještak ne bi mogao reći da je on zadovoljavajući dok ne napravi klinički pregled ali s obzirom da je napravio klinički pregled mišljenja je da je taj most zadovoljavajući

-na pitanje da li kod gđe. R. kod pregleda ima nedostatak kosti u ustima i da li to može biti razlog za ispadanje implantata, vještak je odgovorio da je rentgen snimak sasvim dovoljan da kaže da u ovom trenutku nema uslova za ugradnju implantata bez augmentacije kosti – nadoknada vještačkom kosti, trenutno je tanko i ne može se uraditi

-tuženi je vještaku dao original rentgenske snimke na uvid pa je vještak izjavio da rentgen snimak od 18.08.2006. god. a to je snimak prije ugrađenih dentalnih implantata pokazuje kost koja nije u savršenom stanju međutim iskusan implantolog u ovoj situaciji može planirati ugradnju 5

implantata, a kako je u pitanju dvodimenzionalni snimak i nije trodimenzionalni, vještak se ne može izjasniti da li bi u tom slučaju trebala augmentacija kosti ili ne jer je rentgen snimak nedovoljan da se donese zaključak

-implantati su u konkretnom slučaju pukli, a nisu ispali, za pretpostaviti je da je došlo pucanja dvije suprastrukture to je drugi dio na implantatu, a kad nema kosti dolazi do ispadanja kompletnog implantata jer dolazi do upale to ide sa krvarenjem, sporije, gingivom, sluznicom i polakim klaćenjem implantata i na kraju ispadnu

-na snimku vještak vidi s lijeve strane nedostatak kosti ali ne mora značiti da je postojao nedostatak prije ugradnje implantata, u vrijeme kada je ugrađivan implantat bilo je kosti, a na snimku nakon gubitka implantata nema kosti, pretpostaviti je da je došlo do periimplantitisa uplanog procesa oko implantata koji je jedini potencijalni razlog ispadanja implantata.

-razlozi za periimplantitis su loša higijena, loš dizajn - protetske nadoknade i neadekvantne kontrole pacijentice koje su 3-6 mjeseci, a kod problema trebaju dolaziti svaki mjesec dok se problem ne sanira, neki su rješivi a ne svi

-postoje različiti sistemi za bravljenje suprastrukture – učvršćivanje, međutim najčešći razlog je u prenapregnutosti zbog djelovanja protetskih žvačnih sila. U slučaju gđe R. jedno odbavljanje jedne suprastrukture kao domino efekat dovodi do promjena i problema sa cijelim protetskim radom budući da su obično fiksno vezano što je bio slučaj kod gđe. R.. Nekad mala intervencija sa zabavljanjem može spriječiti probleme sa čitavim implantatom. Najbitnija stvar su redovne kontrole u implantologiji.

-u intervjuu i razgovorom s pacijentom prije ugradnje implantata pravilo dobre struke je da se pacijent informira o svim mogućim komplikacijama i neuspjesima , napominjem da niti jedna intervencija ne može imati garanciju 100% i to pacijent mora da zna

-kada sve ide glatko nije obaveza onog dana kada se uradi protetska nadoknada napraviti kontrolni rentgen snimak jedino ako imamo sumnju da nešto nije u redu, nekad pacijent sam ne želi da se snima na rentgen, nakon protetske nadoknade bi to bilo višak snimanje , ali nakon 6 mj. do godinu dana preporučuje se uraditi kontrolni rentgen snimak

-u slučajevima poput gđe R. svakako je preporučljivo uraditi proteze kao privremeno rješenje budući da takvi slučajevi nisu odmah kandidati za ugradnju dentalnih implantata i takvim pacijentima se najčešće predloži da kao partneri ponovo idu na ugradnju dentalnih implantata nakon što kost bude dozvoljavala ali pošto se radi o dugotrajnoj proceduri pacijentima se ponudi proteza kao privremeno rješenje, koje može biti i definitivno. Svima koji se bave ovom strukom dešavaju se ovakvi problemi.

-u gornjoj vilici se ponovo mogu ugraditi dentalni implantati uz nadoknadu kosti i u donjoj vilici s lijeve strane mogu se ugraditi implantati uz nadoknadu kosti

-minimalan pomak ako se tretira na vrijeme može spasiti kompletnu konstrukciju, intervencije nisu komplikovane, može se intervenisati na popucaloj vezi i može se utjecati da ne dođe do daljnjeg pucanja i poenta je u redovnim kontrolama

-uspjeh je analogan neuspjehu od 94 do 98 % ,

-trebao je doktor da napiše razlog u kartonu da je došlo do problema kod pacijentice sa implantatima

Vještak je sačinio nalaz u pismenoj formi a zatim je vrlo iscrpno obrazložio situaciju u konkretnom slučaju . Prema uvjerenju suda Nalaz je urađen po pravilima struke, stručno i jasno obrazložen i iz njega je ovaj sud zaključio da je u toku protetsko-implantne rehabilitacije pacijentice došlo do gubitka 6 dentalnih implantata, što prevazilazi standardni prosjek neuspjeha u dentalnoj implantologiji; da je evidentan neuspjeh implantologije kada su u pitanju implantati u gornjoj vilici i u donjoj vilici s lijeve strane,a u donjoj vilici s desne strane je evidentan uspjeh, nije uredno vodjena i čuvana propisana stomatološka evidencije, jer nema dovoljno rentgen snimaka a karton nije popunjen pravilno. S druge strane tužiteljica je napravila propust jer nije došla čim se ukazao problem , a što se sa malom intervencijom moglo sanirati i spriječiti gubitak implantata koji se desio kasnije.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje sud je primijenio materijalno pravo kako slijedi: Zakon o stomatološkoj djelatnosti FBiH (Službene novine FBiH br. 37/12) propisuje: u čl.29.:” Privatnu praksu u stomatološkoj djelatnosti mogu obavljati doktori stomatologije, odnosno doktori stomatologije specijalisti na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona.Privatna praksa iz stava 1. ovog člana obavlja se u privatnim polivalentnim stomatološkim ordinacijama, odnosno privatnim specijalističkim stomatološkim ordinacijama sa ili

bez zubotehničkog laboratorija.”; u čl. 33.: ”Zdravstvene ustanove i privatne prakse koje obavljaju stomatološku djelatnost, kao i stomatološki radnici dužni su voditi i čuvati propisane stomatološke evidencije, što je sastavni dio stručnog rada u oblasti stomatološke djelatnosti u skladu sa propisima o evidencijama u oblasti zdravstva.”; čl. 62. propisuje: ”Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj pravno lice ako: 1) uskrati pružanje stomatološke zaštite (član 3.); 2) ne vodi i ne čuva propisanu stomatološku evidenciju(član 33.);3) obavlja stomatološku djelatnost, a ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i propisima o zdravstvenoj zaštiti (član 34.);

čl. 63. propisuje: ”Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen za prekršaj stomatološki radnik ako: 1) ne vodi i ne čuva propisanu stomatološku evidenciju

(član 33.); Zakon o zdravstvenoj zaštiti (S.n. FBiH br.46/10) koji propisuje u čl.27.:”Pacijentom, u smislu ovoga zakona, kao i propisa o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, smatra se svako lice, bolesno ili zdravo, osigurano ili neosigurano lice, koje zatraži ili kojem se pruža određena mjera ili zdravstvena usluga u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije.Svakom pacijentu iz stava 1. ovog člana garantuju se prava:....

-na informacije;-na obaviještenost i učestvovanje u postupku liječenja;-na slobodan izbor;

-na samoodlučivanje i pristanak, uključujući i zaštitu prava pacijenta koji nije sposoban dati pristanak;

-na povjerljivost informacija i privatnost;-na tajnost podataka;-na lično dostojanstvo;-na sprečavanje i olakšavanje patnji i bola;-na poštovanje pacijentovog vremena;-na uvid u medicinsku dokumentaciju;

-na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove pacijenta nad kojim se vrši medicinsko istraživanje;

-na preventivne mjere i informisanje o očuvanju zdravlja;-na prigovor;-na naknadu štete.....”;u čl. 139.propisuje:”Nadležni zdravstveni radnik dužan je uredno voditi medicinsku dokumentaciju, u skladu sa zakonom i evidentirati sve medicinske mjere koje su preduzete nad pacijentom, a posebno anamnezu, dijagnozu,dijagnostičke mjere, terapiju i rezultat terapije, kao i savjete date pacijentu.

Način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom biće uređen pravilnikom kojeg donosi federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda za javno zdravstvo.

Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na zdravstvene saradnike koji učestvuju u dijelu zdravstvene zaštite.; čl.172.:”Zdravstveni radnici privatne prakse obavezni su:1) pružati hitnu medicinsku pomoć svim licima u sklopu svoje stručne sprema[...] 3) voditi zdravstvenu dokumentaciju i drugu evidenciju o licima kojim pružaju zdravstvenu zaštitu i podnositi

izvještaj o tome nadležnoj zdravstvenoj ustanovi u skladu sa propisima o evidencijama u djelatnosti zdravstva.” Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata (S.n. FBiH br. 40/10) propisuje u čl. 76.:” Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 KM kazniće se za prekršaj zdravstvena ustanova ako.....13) ne vodi uredno medicinsku dokumentaciju, ne omogućiti pacijentu pravo uvida u medicinsku dokumentaciju, ili raspolaže sa medicinskom dokumentacijom suprotno odredbi člana 34. ovog zakona;”; u čl.77.:” Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 do 1.500,00 KM kazniće se za prekršaj zdravstveni radnik ako:....6) ne vodi uredno, tačno i blagovremeno medicinsku dokumentaciju (član 34. stav 1. ovog zakona)....”

Ovo su obaveze tuženog a u pogledu obaveza tužiteljice Zakon o zdravstvanoj zaštiti (S.n. FBiH br.46/10) koji propisuje u čl.27. st.3.:” Prava iz stava 2. ovog člana pacijent ostvaruje na osnovu savremene medicinske doktrine, stručnih standarda i normi, te u skladu sa mogućnostima zdravstvenog sistema u Federaciji i uz uslov da prethodno ispunjava svoje obaveze i odgovornosti utvrđene ovim zakonom, kao i propisima o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenta.”u čl. 28.:”Pacijent je obavezan pri ostvarivanju zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi ispunjavati obaveze i odgovornosti predviđene propisima o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata.”; čl.29. propisuje: ”Prava, obaveze i odgovornosti pacijenata, kao i zaštita prava pacijenta, bliže se uređuju propisom o pravima,obavezama i odgovornostima pacijenata”;

Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata (Službene novine FBiH br. 40/10) propisuje u čl.1.:”

Ovim se zakonom određuju prava, obaveze i odgovornosti pacijenata prilikom korištenja zdravstvene zaštite, način korištenja tih prava, način zaštite i unapređenja tih prava, kao i druga pitanja u vezi sa pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata.Na prava, obaveze i odgovornosti iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju propisi o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.Pacijentom, u smislu ovoga zakona, smatra se svako lice, bolesno ili zdravo, osigurano ili neosigurano lice, koje zatraži ili kojem se pruža određena mjera ili usluga u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije.; u čl.6.” Ovim zakonom i propisima donijetim na

osnovu ovog zakona, svakom pacijentu garantuju se prava: -na informacije;-na obaviještenost i učestvovanje u postupku liječenja;-na slobodan izbor;

-na samoodlučivanje i pristanak, uključujući i zaštitu prava pacijenta koji nije sposoban dati pristanak;

-na povjerljivost informacija i privatnost;-na tajnost podataka;-na lično dostojanstvo;-na sprečavanje i olakšavanje patnji i bola;-na poštovanje pacijentovog vremena;-na uvid u medicinsku dokumentaciju;

-na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanovepacijenta nad kojim se vrši medicinsko istraživanje;

-na preventivne mjere i informisanje o očuvanju zdravlja;-na prigovor;-na naknadu štete.....; čl. 34. :”Nadležni zdravstveni radnik dužan je da tačno, uredno i blagovremeno vodi medicinsku dokumentaciju, u skladu sa zakonom i da evidentira sve medicinske mjere koje su preduzete nad pacijentom, a posebno anamnezu, dijagnozu, dijagnostičke mjere, terapiju i rezultat terapije, kao i savjete date pacijentu. Medicinskom dokumentacijom raspolaže zdravstvena ustanova odnosno privatna praksa, a pacijent ima pravo uvida u podatke koji se u njoj nalaze, te pravo dobiti prepis medicinske dokumentacije ukoliko je to zahtijevano u pisanoj formi. Medicinska dokumentacija i podaci iz nje se ne smiju koristiti u pacijentu nepoznate svrhe i/ili bez njegove saglasnosti, osim za sprovođenje i izvršenje statističkih istraživanja u oblasti zdravstva saglasno posebnim propisima o evidencijama u oblasti zdravstva. Izuzetno, od stava 3. ovog člana, nadležni zdravstveni radnik zadužen za dalje liječenje i njegu pacijenta obavezan je zatražiti i biti obaviješten o podacima iz pacijentove medicinske dokumentacije, da nepoznavanje tih podataka ne bi dovelo do pogoršanja zdravstvenog stanja pacijenta. “; u čl.44 .:”Pacijent koji zbog stručne greške zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika, u ostvarivanju zdravstvene zaštite pretrpi štetu na svom tijelu ili se stručnom greškom prouzrokuje pogoršanje njegovog zdravstvenog stanja, ima pravo na naknadu štete u skladu sa zakonom [...] Pravo na naknadu štete ne može se unaprijed isključiti ili ograničiti.”; u čl.48.:”Obaveze i odgovornosti pacijenta, u kontekstu odredbi ovog zakona, odnose se na: - lično zdravlje,- druge korisnike zdravstvenih usluga, zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike koji obezbjeđuju i omogućuju zdravstvene usluge, Na obaveze i odgovornosti pacijenta iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju propisi o obligacijama.;čl.49.:”Pacijent je obavezan odgovorno se odnositi prema svom zdravlju, te aktivno učestvovati pri zaštiti, očuvanju i unapređenju svoga zdravlja. Pacijent je obavezan pri ostvarivanju zdravstvene zaštite pridržavati se uputstava i preduzetih mjera propisane terapije od strane nadležnog zdravstvenog radnika. [...]”.

Na osnovu naprijed iznijetog ovaj sud zaključuje da je tuženi napravio propuste u obavljanju svoje djelatnosti na način da nije upotrebio odgovarajući kvalitet materijala (prema zaključku vještaka) i nije uredno vodio evidenciju (*prema zaključku vještaka*) da bi drugi nadležni zdravstveni radnik zadužen za dalje liječenje i njegu pacijenta mogao biti obaviješten o podacima iz pacijentove medicinske dokumentacije, da nepoznavanje tih podataka ne bi dovelo do pogoršanja zdravstvenog stanja pacijenta, nije u intervjuu i razgovorom s pacijentom (tvrdnja pacijenta) prije ugradnje implantata prema pravilu dobre struke pacijentkinju dovoljno informirao o svim mogućim komplikacijama i neuspjesima , jer niti jedna intervencija ne može imati garanciju 100% i to pacijent

mora da zna, te o obavezi kontrole, a što je sve dovelo do gubitka implantata prije isteka prosječnog vijeka trajanja uspješno ugrađenih implantata, a koji je između 5 i 10 godina.

Prema stavu ovoga suda ugovor između tužiteljice i tuženog je po svojoj prirodi bio ugovor o djelu iz čl.600. Zakona o obligacionim odnosima. U odnosu na upotrebljeni materijal ovaj sud je primijenio čl.602. ZOO, s obzirom da je tužiteljica uredno i u smislu čl.616. ZOO u roku obavijestila tuženog o nedostacima na izvršenom radu, ovaj sud zaključuje da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan u smislu čl. 618. st.3. ZOO, u vezi sa čl.185. ZOO.

U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženi je ponudio sudsku nagodbu na način da tužiteljici isplati još 1.050,00 KM uz već isplaćeni iznos od 2.250,00 KM, a da je vrijednost onoga što je ostalo u ustima tužiteljice kao korektno izvršen rad 8.500,00 KM. Tužiteljica je po punomoćnici podneskom za ročište od 25.03.2013.god. dostavila sudu tabelu u kojoj je izvršen obračun onoga što je tužiteljica platila, onoga što je ostalo u ustima pacijentice, onoga što je vraćeno i onoga što je "razlika neuspjeha": 18.500,00 plaćeno – 5.100,00 u ustima tužiteljice - 2250 što je vraćeno = ostatak u iznosu od 11.600,00 KM.

Tužiteljica tužbenim zahtjevom potražuje 16.250,00 KM, a u svom obračunu je priznala da je stvarna razlika neuspjeha 11.600,00 KM s obzirom da je dio izvršenog rada uspio i da je ostalo ugrađeno u ustima pacijentice zuba u vrijednosti 5.100,00 KM. Tuženi, za razliku od tužiteljice tvrdi da je ostalo uspješno izvršenog rada u ustima pacijentice u iznosu od 8.500,00 KM, a to ničim ne dokazuje, pa je sud primijenio odredbu o teretu dokaza iz čl.126.ZPP-a. Što se tiče iznosa u tabeli tužiteljice sud joj je poklonio vjeru jer je analitički na temelju onoga što je nesporno dogovoreno među strankama prikazala sve što je platila i što joj je vraćeno, te vrijednost onog što je ostalo u ustima, a što je među strankama i nesporno i odgovara obračunu sa ispravom –računa i prethodnom dogovoru stranaka o cijeni koji je takođe nesporan.

S obzirom da je propust učinila i tužiteljica na način da nije došla na kontrolu kako joj je rečeno, da nije otišla stomatologu niti u Americi, po savjetu tuženog kad je već nastupio problem, a koji se problem mogao sanirati hitnom intervencijom, ovaj sud cijeni da je osnovan prigovor doprinosa tužiteljice nastanku štete od 30%.

S obzirom da je tužiteljica sama priznala da je razlika neuspjeha 11.600,00 KM, a što je ovaj sud prihvatio kao istinito, ovaj sud je utvrdio doprinos tužiteljice od 30%, onda je sud obračunao da je tuženi dužan tužiteljici isplatiti iznos od 8.120,00 KM, a odbio za ostatak zatraženog tužbenim zahtjevom.

U pogledu zahtjeva za isplatu zakonske zatezne kamate odlučeno je primjenom odredba čl.186. i čl.277. ZOO, jer se obaveza naknade materijalne štete smatra dospjelom od trenutka nastanka štete, a kako je u tužbenom zahtjevu zatražena od dana podnošenja tužbe, tako je i dosuđena od 09.09.2009.god. do isplate, u smislu čl.2. ZPP-a.

Sud je o troškovima odlučio primjenom odredaba čl.383., 386. st.1.,387. i 396. Zakona o parničnom postupku, a troškovi tužiteljice sastoje se od troškova sudske takse na tužbu u iznosu od 486,16 KM i takse na presudu u iznosu od 243,60 KM, te troškova za rad punomoćnice prema troškovniku i to 1. za sastav tužbe 720,00 KM, 2.za podnesak od 21.09.2012.god. iznos od 360,00 KM, 3.pristup na pripremno ročište 23.05.2012.god. iznos od 824,97 KM, odsustvo iz advokatske

kancelarije u iznosu od 480,00 KM, te troškovi prevoza na relaciji B-Tuzla-B. u iznosu od 303,45 KM, ukupno 1.608,42 KM; 4.pristup na glavnu raspravu 31.10.2012.god. iznos od 824,97 KM, odsustvo iz advokatske kancelarije u iznosu od 480,00 KM, te troškovi prevoza u iznosu od 303,45 KM, ukupno 1.608,42 KM; 5.pristup na nastavak glavne rasprave 25.03.2013.god. iznos od 412,48 KM, odsustvo iz advokatske kancelarije u iznosu od 480,00 KM, te troškovi prevoza u iznosu od 303,45 KM, ukupno 1.195,93 KM; 6. pristup na nastavak glavne rasprave 20.05.2013.god. iznos od 412,48 KM, odsustvo iz advokatske kancelarije u iznosu od 480,00 KM, te troškovi prevoza u iznosu od 303,45 KM, ukupno 1.195,93 KM; 7. 4 dnevnice po 48,00 KM ukupno 192,00 KM, troškovi vještačenja 1.175,00 KM, ukupno troškovi 8.785,46 KM, a s obzirom da je uspjeh tužiteljice u parnici 49,96%, sud je dosudio srazmjeran dio troškova u iznosu od 4.345,28 KM, a odbio za ostatak.

S naprijed iznijetog sud je odlučio kao u izreci.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti
žalba Kantonalnom sudu
u roku od 30 dana od dana donošenja,
a tužiteljica od dana prijema presude
po punomoćnici ,a žalba se podnosi ovom sudu.

S U D I J A

J.N